

Dr. Kovács Arthur ügyvéd

BUDAPESTI TÖRVÉNYSZÉK BÜNTETÉSVÉGREHAJTÁSI CSOPORT	
504/2019	
2019. SZEPTEMBER 29.	
Elkészítette:	Melléklet:
db	Aláírás:
db	

Alkotmánybíróság 1015 Budapest Donáti u. 35-45. Tisztelt Alkotmánybíróság!	ALKOTMANYBIROSAG	
	Ügyszám:	Az irat elektronikus iratról készített papír alapú másolat.
	Érkezett:	2019 OKT 11.
	Példány:	Kezelőiroda:
	Melléklet:	7 db

Debrecen, 2019. SZEPTEMBER 29.

.....
tisztviselő

116.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Alulírott [REDACTED] indítványozó kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Debreceni Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának 3.Bv.504/2019/7. sorszámú elsőfokú végzésének, és a fellebbezés folytán eljáró Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bpkf.599/2019/2. számú másodfokú végzésének, alaptörvény-ellenességét, és azokat Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt

elítelt a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) rendelkezései alapján kártalanítási kérelmet terjesztett elő a Szegedi Fegyház és Börtön útján, a Szegedi Törvényszék büntetés-végrehajtási bírójához.

Indítványozót 2000. március 22. napja óta tartották fogva büntetés-végrehajtási intézetben, ahonnan 2017. november 8. napján szabadult. Indítványozót a büntetés-végrehajtási intézetben olyan körülmények között tartották fogva, hogy elhelyezése nem felelt meg a hazai jogszabályok előírásának (nem megfelelő ételtér stb.).

A kártalanítási eljárás a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja előtt indult, azonban az később illetékességi okból a Debreceni Törvényszékre került áttételre, ahol 3.Bv.504/2019. számon, majd fellebbezés folytán a Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság előtt 1.Bpkf.599/2019. számon volt folyamatban.

Az elsőfokú bíróság 3.Bv.504/2019/7. számú, 2019. június 26-án kelt végzésével az elítelt kártalanítás iránti kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Az indítványozó és védője fellebbezése nyomán eljár Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság, az elsőfokú határozatot a 2019. július 29-én kelt, I.Bpkf.599/2019/2. számú határozatával helybenhagyta. Megjegyzendő, hogy a másodfokú határozatban nyilvánvaló elírás olvasható, hiszen az a fellebbezéseket „megalapozottak”-nak írja, ugyanakkor tartalma a határozat tartalma a fellebbezések megalapozatlanságára utal.

A kérelmet elutasító bírósági határozatok indokolásának lényege szerint a (2000. március 22. napjától 2017. június 07. napjáig vizsgált) kártalanítás iránti kérelem tekintetében „... A büntetés-végrehajtási iratok alapján megállapítható, hogy a vizsgált fogvatartási időszak alatt a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben 2009. március 06. napjától 2009. május 11. napjáig terjedő időszakban – több mint 30 napon keresztül – a fogvatartott részére biztosítva volt a 6/1996. (VII.12.) IM. rendelet 137. § (1) bekezdésében meghatározott 3 négyzetméter mozgástér. Erre figyelemmel megállapítható, hogy az alapvető jogokat érintő elhelyezési körülmények 2009. március 5. napján megszűntek (a jogsértés is megszűnt). [REDACTED] fogvatartott a Bv. 436. § (10) bekezdésének b) pontjára figyelemmel kártalanításra nem jogosult. A fogvatartott tehát nem mentesült a Bv. tv. 10/A. § (6) bekezdésében írtak szerinti kötelezettség - 144/B. §-ban meghatározott panaszt előterjeszse a végrehajtásért felelős szerv vezetőjéhez – alól.”

A bíróság szerint tehát a kártalanítás iránti igény érdemi elbírálásának nincs helye, mivel a 2017. novemberéig fogvatartásban lévő indítványozó nem terjesztette elő a Bv. tv. 144/B. § szerinti panaszt a fogvatartásért felelős szerv vezetőjéhez. Az Emberi Jogok Európai Bíróságához (a továbbiakban: EJEB) kérelmet terjesztett elő ugyan elő 2016. február 16. napján, amit az EJEB-nél 10536/16 számon nyilvántartásba is vettek, azonban hiányzik a kérelem érdemi elbírálásának egyik törvényi feltétele, nevezetesen az elítélt nem terjesztett elő panaszt a fogvatartásért felelős szerv vezetőjéhez, sérelmezve az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményeket.

A bíróság, tekintve, hogy elítélt 2000. március 22. napjától kezdődően a kérelem feldolgozásának napjáig jelölte meg a kártalanítás iránti igényének alapjául szolgáló időtartamot, a bíróság a kérelem keltének napjáig, tehát 2017. június 07. napjáig bezárólag vizsgálta a kérelmet.

A bíróság jogi álláspontja szerint az ügyben nem volt lehetőség arra, hogy a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b/ pontjában és (11) bekezdésében foglalt átmeneti szabályokat alkalmazni lehessen, mivel a kérelmezett időszakban a megfelelő elhelyezés 30 napot meghaladóan az elítélt számára biztosítva volt, ezért kérelmét érdemi vizsgálat nélkül el kellett utasítani.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Indítványozó az alapügyben az elsőfokú végzéssel szemben fellebbezett. A másodfokú végleges végzéssel szemben nincs számára további rendes jogorvoslati lehetőség biztosítva.

Felülvizsgálatnak a büntetés-végrehajtási ügyekben szintén nincs helye.

A Bv. tv. 71. § (1) bekezdése szerint a büntetés-végrehajtási bíró hivatalból, az ügyészség indítványára, az elítélt vagy a védő kérelmére, illetve a végrehajtásért felelős szerv jelzése alapján utólag folytatja le az 52 - 70. § szerinti eljárásokat, ha határozatában nem a törvénynek megfelelően rendelkezett. Ebből eredően a kártalanítási ügyeket érintő 70/A. § és 70/B. § szerinti bv. bírói eljárások utólagos folytatására nincs lehetőség, így ez az eljárás sem alkalmas arra, hogy az indítványozót ért jogsérelmet általa orvosolni lehessen.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje:

Kérelmezőt és jogi képviselője számára az ügyben hozott másodfokú (végleges) végzést 2019. augusztus 02. napján kézbesítették, így kérelmező az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló 60 napos határidőt megtartotta.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása:

Indítványozó kártalanítás iránti kérelemmel fordult a Szegedi Fegyház és Börtön útján az illetékes törvényszék büntetés-végrehajtási bírójához. A kérelem érdemi vizsgálat nélkül elutasításra került. Amennyiben a kérelmet a bíróság érdemben vizsgálta volna – egyéb feltételek fennállása esetén – jelentősebb összegű kártalanítást állapított volna meg indítványozó számára. Indítványozó érintettsége nyilvánvalónak tekinthető, hiszen az alapeljárásban jelentős összegű kártalanítási összegnek az indítványozó számára történő kifizetéséről, avagy ki nem fizetéséről döntöttek.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

Indítványozó határozott álláspontja tehát, hogy azzal, hogy a 2017. január 01. napja előtti időre eső kártalanítás iránti igény érdemi vizsgálatának feltételül támasztja a bíróság az intézet parancsnokához intézett panasz meglétét, a 2017. január 01. napjától hatályos jogszabályi rendelkezést, annak hatályba lépése előtti időre visszamenőlegesen alkalmazza, megsértve a jogállamiság elvét.

Indítványozó álláspontja szerint az alapul fekvő bírósági peren kívüli eljárásban az eljáró bíróságok az ügy eldöntésére irányadó jogszabályt okszerűtlenül és önkényesen értelmezték, ezzel megsértették indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapjogát.

A jogszabály értelmezése körében a bíróságok a következetes bírósági gyakorlattal is szembehelyezkedtek, ezzel megsértették indítványozónak a törvény előtti egyenlőséghez fűződő alapjogát is. Amennyiben a bíróságok a jogszabályt okszerűen, annak rendeltetésével, illetve a jogalkotó akaratával összhangban értelmezték volna, akkor az eljárásban nem lett volna lehetőség a kérelem érdemi vizsgálat nélkül történő elutasítására, ekként az indítványozót ért alapjogsérelem alapvetően kihatott a bíróság érdemi döntésére.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése:

Alaptörvény B) cikk (1) „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése [tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog]

Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdés [törvény előtti egyenlőséghez való alapjog]

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása:

Álláspontom szerint az eljáró bíróságok az alapul fekvő tényállást helyesen állapították meg, azonban az ügy eldöntésére irányadó jogszabályokat okszerűtlenül és önkényesen értelmezték, alkalmazták, így az ügyben született végzések ellentétesek a jogállamiság elvével, valamint sértik indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapjogát, valamint a törvény előtti egyenlőséghez való alapjogát is.

A bíróságok helyesen rögzítették, hogy kérelmező a kártalanítási igényét indítványozó az alapul fekvő eljárásban a 2000. március 22. napjától kezdődő időszakra kívánta érvényesíteni. A kártalanítási kérelem benyújtására a Szegedi Fegyház és Börtön útján az illetékes büntetés-végrehajtási bíróhoz a 2017. június 07.

napján kelt beadványban került sor. A bíróságok helyesen rögzítették azt a tényt is, hogy kérelmező a fogvatartási körülményekkel kapcsolatos panaszával 2016. február 16. napján az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult, ahol kérelmét 10536/16 számon nyilvántartásba is vették. Kérelmező az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt panaszt a Szegedi Fegyház és Börtön parancsnokához nem nyújtott be.

A magyar bíróságok 2017. januárja óta követett, következetes gyakorlata az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekkel kapcsolatos kártalanítási ügyekben, hogy azokat az ügyeket, amelyekben:

- 1.) a kártalanítási kérelem alapjául szolgáló fogvatartási időszak kezdőnapja 2017. január 01. napja előtti, a zárónapja 2016. december 31. utáni,
- 2.) az ügyfél panaszt nyújtott be az Emberi Jogok Európai Bíróságához, amely panaszt 2017. január 01. előtt lajstromba vettek,
- 3.) az ügyfél nem terjesztett elő panaszt a fogvatartó bv. intézet parancsnokához az alapvető jogait sértő elhelyezési körülmények miatt,

akként bírálták el, hogy a kártalanítási igény záró időpontjaként 2016. december 31. napját (vagy egyes bíróságok a kérelem benyújtásának napját) vették figyelembe, ugyanakkor a kérelmet érdemben vizsgálták és – az egyéb feltételek fennállása esetén – kártalanítást ítélték meg a kérelmező számára.

Ezt a következetes gyakorlatot támasztják alá a Szegedi Törvényszék tekintetében az alább felsorolt ügyek:

- 1.) 5.Bv.343/2017/19. (lásd: 5. oldal 4 – 7 bekezdések) amely határozat a Szegedi Törvényszék 5.Bvf.531/2018/3. számú határozata nyomán lett jogerős;
- 2.) 5.Bv.1431/2017/5. (lásd: 5. oldal 1 – 4 bekezdések) amely határozat a Szegedi Törvényszék 5.Bvf.848/2018/2. számú határozata nyomán lett jogerős;
- 3.) 4.Bv.862/2017/8. (lásd: 4. oldal 1 – 4 bekezdések) amely határozat a Szegedi Törvényszék 3.Bvf.1565/2017/2. számú határozata nyomán lett jogerős;
- 4.) 4.Bv.1558/2017/9. (lásd: 4. oldal 3 – 5 bekezdések) amely határozat a Szegedi Törvényszék 2.Bvf.821/2018/2. számú határozata nyomán lett jogerős;

a Fővárosi Törvényszék tekintetében az alábbi ügy:

- 5.) 13.Bv.2536/2017/6. (lásd: 4. oldal 2. bekezdés) amely határozat a Fővárosi Törvényszék 27.Beüf.7827/2018/5. számú végzése nyomán lett jogerős;

a Nyíregyházi Törvényszék tekintetében az alábbi ügy:

- 6.) 2.Bv.1965/2017/42. amely határozat a Nyíregyházi Törvényszék 3.Bvf.432/2018/5. számú végzése nyomán lett jogerős;

a Budapest Környéki Törvényszék tekintetében az alábbi ügy:

- 7.) 8.Bv.1641/2017/8. amely határozat fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett;

a Kecskeméti Törvényszék tekintetében az alábbi ügy:

- 8.) 6.Bv.1435/2017/8. (lásd: 2. oldal utolsó előtti bekezdés) amely határozat fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett;

(Az itt hivatkozott határozatokat ide mellékelem az itt feltüntetett számozásnak megfelelően megjelölve.)

A Bv. tv. 436. § (10) bekezdés szerint „E törvénynek a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez

kapcsolódóan más törvények módosításáról szóló 2016. évi CX. törvény 22. §-ával megállapított 10/A. § szerinti kártalanítási igény benyújtására az az elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott is jogosult,

a) akinek az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő sérelme a módosítás hatálybalépése előtt egy éven belül szűnt meg,

b) aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEB-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el.”

Ugyanezen szakasz (11) bekezdése a következőkről rendelkezik: „A (10) bekezdés esetén a 10/A. § (4) bekezdésben meghatározott jogvesztő határidő e rendelkezés hatálybalépésének napjával kezdődik. A (10) bekezdés alapján benyújtott kérelmek elbírálása során a 10/A. § (6) bekezdése nem alkalmazható, továbbá a büntetés-végrehajtási bíró eljárására az 50. § (1) bekezdés d) pontjában megállapított határidő harminc nappal meghosszabbodik.

Az itt idézett (11) bekezdés értelmezése körében kiemelendő, hogy „A (10) bekezdés esetén ...” szövegrész akként értelmezhető helyesen, hogy az akár csak a (10) bekezdés a) pontjának, akár csak a (10) bekezdés b) pontjának fennállása esetén is alkalmazható.

A Bv. tv. 436. § (10) bekezdésének b) pontja és a (11) bekezdése együttesen, helyesen akként értelmezhető, hogy azok a fogvatartottak is jogosultak a kártalanítási igény előterjesztésére, akik 2017. január 01. előtt az EJEB-hez fordultak és ott kérelmüket nyilvántartásba is vették. Esetükben a kérelem érdemi elbírálásának nem feltétele a fogvatartó intézet parancsnokához intézett panasz megléte, illetve nem alkalmazható a 10/A. § (6) bekezdése.

E jogértelmezés helyességét támasztja alá a 2017-ben hatályban volt 11/2014. (XII. 13.) IM rendelet a fogvatartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása során, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról 188.§ (2) bekezdésének szövege is, amely szerint: „A bv. intézet gondoskodik arról, hogy az elítéltek és az egyéb jogcímen fogvatartottak írásbeli tájékoztatást kapjanak az EJEB-nek a magyarországi fogvatartási körülményekkel kapcsolatos kérelmek vizsgálatát felfüggesztő döntéséről, és arról, hogy a Bv. tv. 436. § (10) bekezdése értelmében jogosultak a Bv. tv. 10/A. § szerinti kártalanítási igény benyújtására. Az írásbeli tájékoztatás hirdetmény kifüggesztésével is megvalósulhat.”

Szintén a fenti jogértelmezés helyességét támasztja alá az a lényeges körülmény, hogy az ügyészség véleményében arra tett indítványt, hogy a kérelmet a bíróság 2009. március 06. és 2017. június 07. napja közötti időtartam tekintetében érdemben vizsgálja, a megjelölt időszakra érdemi vizsgálat nélküli elutasításra okot maga sem látott.

Indítványozó maga a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b/ pontja alapján jogosult volt kártalanítási igényt előterjesztetni és figyelemmel arra a körülményre is, hogy 2009. március 06. napjától 2009. május 11. napjáig terjedő időszakban – több mint 30 napon keresztül – indítványozó számára biztosítva volt ugyan a jogszabályban meghatározott nagyságú mozgástér, azonban a jogsértő állapot 2009. május 11-én ismét elkezdődött, és tartott egészen 2017. június 07-ig, így a bíróságnak – az ügyészi indítvánnyal egyezően – a 2009. március 06. napja és 2016. december 31. napja közötti időszak tekintetében a kártalanítás iránti kérelmet érdemben kellett volna vizsgálnia.

2017. január 01. napja előtt a kártalanításra vonatkozó jogszabályi rendelkezés a Bv.tv. -ben nem létezett, így irracionális dolog elvárni azt, hogy a 2017. január 01. napját megelőző időszakra nézve a kérelem érdemi vizsgálatához előfeltétel legyen a panasz megtétele, hiszen az elítélt éppen azért fordult korábban az EJEB-hez, mert hatékony hazai jogorvoslati lehetőség nem létezett. A panasz intézménye a Bv. tv. 144/B §-ban 2017. január 01. napjával jelent meg, így a panasz megtételének szükségességére vonatkozó érvelés a bírósági határozatban csak a 2017. január 01. napjával kezdődő időszakra értelmezhető.

A Bv. tv. 436. § (10) bekezdésének b) pontjában a jogalkotó egy speciális helyzetben lévő fogvatartotti csoportnak biztosított kedvezményt, nevezetesen aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEB-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el.

Úgy vélem, hogy nincs jogszabályi akadálya annak, hogy a kérelmezett időszakot a bíróság részekre bontsa és amennyiben a jogszabályi feltételeknek csupán az egyik rész felel meg, akkor az egyik részt érdemben elbírálja, míg a többi részt érdemi vizsgálat nélkül elutasítsa. Jelen ügyben a fogvatartó intézet parancsnokához intézett panasz hiányának annyi jelentőséget lehet csupán tulajdonítani, hogy a bíróságnak csak a 2017. január 01. napja utáni időszak tekintetében kellett volna a kérelmet elutasítania, hiszen a korábbi időszakra a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontja és a (11) bekezdés rendelkezése megteremtette kérelmező számára a kártalanítás kérelmezésének lehetőségét, ezért a 2017. január 01. előtti időszakra a bíróságnak érdemi vizsgálatot kellett volna lefolytatnia és – egyéb feltételek megléte esetén – kérelmező számára kártalanítást kellett volna megállapítania.

Tekintve, hogy a korábbi időszakban (a fenti példák alapján) a Szegedi Törvényszék a lényegileg azonos kérelmek ügyében érdemi vizsgálatot folytatott le és egyéb körülmények fennállása esetén kártalanítást állapított meg, a bírósági érdemi döntése – változatlan jogszabályi háttér mellett – jelen ügyben attól függött, hogy kérelmező ügye mikor került sorra a bíróság előtt fekvő kérelmek közül. Ha néhány hónappal hamarabb hoztak volna az ügyben döntést, (quasi az irathalomban indítványozó ügye feljebb lett volna) akkor kérelmező pozitív elbírálásban részesült volna, számára a bíróság kártalanítást állapított volna meg, hiszen saját tapasztalatom és az ide mellékelt korábbi határozatok tanulsága szerint is szerint a hasonló kérelmeket 2019. március végig pozitívan bírálták el, csak utána vált gyakorlattá a jelen ügghöz hasonló okszerűtlen és önkényes jogértelmezés.

Erre figyelemmel tehát kérelmezőnek sérült a törvény előtti egyenlőséghez való alapjoga, ugyanis változatlan (egyező) jogszabályi háttér mellett: hátrányosabb helyzetbe került azon kérelmezőkhöz képest, akik lényegét tekintve ugyanilyen tartalmú kártalanítási kérelmet nyújtottak be, de ügyüket a bíróságok – változatlan jogi háttér mellett – időben korábban elbírálták,

A Debreceni Törvényszék végzéseiben megnyilvánuló jogértelmezése okszerűtlen és önkényes, szembe megy a hosszú ideje követett országos bírósági gyakorlattal is. Indítványozó határozott álláspontja, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog alaptörvényi előírása tartalmilag magában foglalja azt, hogy az egyes jogszabályokat a bíróságok kötelesek okszerűen, a jogszabály rendeltetésének is megfelelően értelmezni. Mivel az alapul fekvő eljárásban nem ez történt, ezért a Debreceni Törvényszék eljárása sérti indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogát, illetve a XV. cikk (1) bekezdésében rögzített törvény előtti egyenlőséghez való alapjogát.

A fentebb leírt bírósági eljárás abban a tekintetben is tisztességtelen, hogy indítványozó kérelmének érdemi tartalma – a kérelem benyújtásakor – megfelelt a jogszabályoknak és a következetes bírósági gyakorlatnak is, így alappal lehetett arra számítani, hogy azt a bíróság érdemben fogja vizsgálni. Ezzel szemben a bíróság – változatlan jogszabályi háttér mellett – 2 év és 3 hónap után változtatott saját gyakorlatán akként, hogy olyan eljárási cselekmény (panasz korábbi megtétele) elvégzését várja el feltételként a kérelem érdemi vizsgálatához, aminek utólagos pótlására kérelmezőnek már nincs lehetősége. Tisztességtelen a bíróság eljárása abban a tekintetben is, hogy a bíróság a jogalkotó nyilvánvaló akaratával szemben, attól eltérően értelmezi a Bv. tv. átmeneti rendelkezéseit (436. § (10) és (11) bekezdések) szövegét. Végül kérelmező tisztességtelennek tartja a másodfokú bírósági eljárást abban a tekintetben, hogy a másodfokú végzés indoklásában a védői fellebbezésben írott aggályok elutasításának indokait egyáltalán nem írta le a bíróság, hanem csupán az ügyészi fellebbezéssel szemben indokolt. Ekként nem lehet megismerni a másodfokú bíróság álláspontját arról, hogy a védői fellebbezésben foglaltakat miért nem tartotta alaposnak. Indítványozó úgy véli, hogy a bíróság határozatait mindig megfelelő indokolással kell ellátni, aminek az elmulasztása sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogát.

Fentiekén túl – indítványozó álláspontja szerint – a bíróság jelen indítvánnyal támadott végzései sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét, mert azok a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütköznek.

Jogszabály a hatályba lépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat egy magatartást jogellenessé. Indítványozó kártalanítási ügyében a bíróságok olyan körülményt értékeltek a terhére – nevezetesen a Bv. tv. 144/B § szerinti panasz elmulasztásának tényét – amely kötelezettség indítványozót a 2017. január 01. napját megelőző időszakra nézve nem is terhelte, hiszen a panasztételi kötelezettség csak a 2017. január 01. napjától hatályos módosítással került be a Bv. tv. szövegébe. Azzal, hogy az ügyben eljáró bíróságok a kártalanítás iránti kérelem érdemi vizsgálatát a 2017. január 01. napját megelőző időszakra nézve is elutasították, a 2017. január 01. napjától hatályos jogi szabályozást visszamenőlegesen alkalmazták a 2017. január 01. napját megelőző időszakra is, pedig arra az időszakra nézve kérelmezőt panasztételi kötelezettség nem terhelte akkor sem, ha a fogvatartásból csak 2017. november 08-án szabadult.

Ebben a körben indítványozó hivatkozik az Alkotmánybíróság 3154/2019. (VII. 3.) AB határozat indoklására. [25] Az Alkotmánybíróság korábban rögzítette, hogy az ad malam partem visszaható hatály tilalma elsősorban a normaalkotással szemben megfogalmazott elvárás, hiszen a jogbiztonság elvéből vezethető le a visszaható hatályú jogalkotás tilalma is, amelynek magját a jogalkotási törvényben is megfogalmazott azon tilalom adja, mely szerint a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [106], 3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [15]}. Az Alkotmánybíróság megállapította azonban azt is, hogy alaptörvény-ellenesség nemcsak a jogalkotással, hanem a visszaható hatályú szabályalkalmazással összefüggésben is felvethető, ha a jogviszony vagy a jogvita létrejöttékor még nem létező – vagy nem hatályos – előírás alapján bírálnak el egy ügyet {3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [16]; 3314/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [32]}.

Indítványozó határozott álláspontja tehát, hogy azzal, hogy a 2017. január 01. napja előtti időre eső kártalanítás iránti igény érdemi vizsgálatának feltételül támasztja a bíróság az intézet parancsnokához intézett panasz meglétét, a 2017. január 01. napjától hatályos jogszabályi rendelkezést, annak hatályba lépése előtti időre visszamenőlegesen alkalmazza, megsértve ezáltal a jogállamiság elvét.

Mindezek alapján indítványozó kéri, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjen az alkotmányjogi panasszal támadott első és másodfokú végzést megsemmisíteni.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését: Nem.

b) Indítványozó jelen beadványához mellékeli a jogi képviselője számára adott meghatalmazást.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról:

Kérelmező nem járul hozzá nevének, illetve személyes adatainak közzétételéhez.

d) Kérelmező érintettségét az ide mellékelt dokumentumok másolatának csatolásával bizonyítja:

- A Debreceni Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának 3.Bv.504/2019/7. számú elsőfokú végzése,
- A Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bpkf.599/2019/2. számú másodfokú (végleges) végzése,
- Az országos bírósági gyakorlatot bemutató határozatok 1-től 8-ig számozva;

Kelt: Szeged, 2019. szeptember 29.

Tisztelettel:

képviseli:

dr. Kovács Arthur ügyvéd